

איכות הסביבה

הפסולת לסל וחסל?

האם שמתם לב כמה אשפה אתם זורקים מדי יום?
שאריות המזון שלכם ושל בני משפחתכם, ניירות, עטיפות ואריזות, פחיות משקה,
בקבוקים ריקים, בגדים ישנים, צעצועים ...

כל אלה עושים דרכם, במקרה הטוב - אל פח האשפה, ובמקרה הגרוע יותר - הם
מושלכים בצדי הדרכים, בגני המשחקים, בחוף הים ובאתרי הטבע, ופוגעים בנוף,
בעלי-החיים ובצמחים .

האשפה שאנחנו זורקים לפח, מגיעה ברובה למזבלות ולאיתרי הטמנת פסולת
ומצטברת בהם בכמויות עצומות. כמויות האשפה האדירות האלה תופסות שטח
אדמה רחב, מזהמות את האדמה, את המים ואת האוויר, הן מפיצות ריח רע
ומושכות יתושים, עכברים ומזיקים אחרים. הטיפול באשפה כרוך גם בבזבוז של
הרבה אנרגיה .

בקיצור - הפסולת היא ממש בעיה!

מתוך אתר "סבבה", אתר הילדים של המשד לאיכות הסביבה

מטרה:

להביא למודעות הילדים את בעיית הפסולת.

חומרים:

- לוח "תוך כמה שנים הפסולת מתכלה" (נספח)
- כיסויים ללוח (אפשר ממפל שחור)
- כרטיסיות פחי זבל בשני צבעים
- דף שאלות ותשובות (למדריך)
- לוח ניקוד

מהלך הפעילות:

מקריאים את ההקדמה ומשוחחים עם הילדים על בעיית הפסולת. מציבים מול הקבוצה את לוח המשחק מכוסה ומחלקים את הקבוצה לשתי קבוצות מתחרות. לכל קבוצה נותנים כרטיסיות פח זבל בצבע שונה. הפעילות נערכת בשני שלבים: שלב השאלות ושלב הניקוד. שלב השאלות: מפנים לכל קבוצה בתורה שאלה. ענו נכון - מצמידים פח זבל לאחד הכיסויים שעל הלוח לפי בחירתם. (הבחירה היא בעצם הימור משום שהמשבצות מכוסות) על גבי הלוח, מתחת לכיסויים, מצוירים בתפזורת חומרים שזמני ההתכלות שלהם שונים. מטרת כל קבוצה לצבור כמה שפחות שנות התכלות – כמה שפחות "נקודות רעות". כמובן שהם אינם יודעים מה מצוייר מתחת לכיסוי אלא זהו עניין של מזל. בצד הלוח רשומים החומרים השונים וזמני ההתכלות שלהם. בשלב השאלות יש לכסות את זמני ההתכלות משום שחלק מהשאלות הם בנושא זה. שלב הניקוד: כל קבוצה בתורה שולחת נציג ללוח להסיר את אחד הכיסויים שלה. הניקוד נקבע לפי זמני ההתכלות השונים של החומרים עליהם הצמידה כל קבוצה את הפח שלה. לדוגמא: אם הציור שנחשף הוא חיתול חד פעמי שזמן ההתכלות שלו הוא 500 שנה הקבוצה מקבלת 500 נקודות, וכן הלאה.

זמני ההתכלות של הרשומים על הלוח:

קלקר	אינו מתכלה באופן טבעי
זכוכית	מליון
בקבוק פלסטיק	500-1000 (750 נקודות)
חיתול חד פעמי	500
פחית אלומיניום	200-500 (350 נקודות)
פחית שימורים	100
מוצרי עור	50
עץ צבוע	13
נייר וקרטון	מספר חודשים (5 נקודות)
זבל אורגני	כחודש (0 נקודות)

החוק הוא שזבל אורגני (הידידותי ביותר לסביבה) = 0 נקודות. מוצרי נייר וקרטון = 5 נקודות וכן הלאה, כל חומר לפי שנות ההתכלות שלו. מוצרי קלקר אינם מתכלים לעולם באופן טבעי ולכן קבוצה שמצאה קלקר מתחת לפח שלה מכפילה את מספר הנקודות שצברה עד כה...

מנצחת - קבוצה שצברה הכי פחות נקודות. לסיום נחיתים את הילדים על אמנת "אני משתדל לייצר פחות זבל"

שאלות:

1-מדוע הפסולת מהווה בעיה?

(התרבות מזיקים והתפשטות מחלות, זיהום קרקעות ומי תהום, זיהום אוויר ומפגעי ריח)

2-אדם ממוצע מייצר בכל יום כ:

א- 10 ק"ג אשפה

ב- 2.3 ק"ג אשפה

ג- 200 גרם אשפה

3-כיצד נקרא הר הזבל המפורסם במדינה:

א- תל אשפה

ב- זיבליה

ג- חיריה

4-מהו מיחזור:

א- שימוש בחומרי הגלם שבפסולת לייצור מוצרים חדשים

ב- שימוש חוזר במוצרים

ג- ניקוי ושיפוץ חומרים לשימוש נוסף.

5- מהי כמות הפסולת שאדם מיצר במהלך חיו:

א- שווה למשקל גופו

ב- גדולה בערך פי 600 ממשקל גופו כבוגר

ג- שווה למשקלו בלידה

6- מהו חוק הפיקדון?

א- חוק זה אומר שבכל שנה יש לספור – לפקוד את כמות הפסולת

ב- חוק הקובע שכום שיגבה כפיקדון בעת רכישת מיכל משקה וכך יוצר תמריץ כלכלי לצרכן להחזיר את המכל למטרות מיחזור.

ג- חוק הפיקדון קובע שעלינו לשלם פיקדון עבור שימוש בכלים חד פעמיים.

7- אמרו מלה נרדפת לפסולת.

(זבל, אשפה)

8- מנו שלושה סוגי פחי איסוף שאתם מכירים.

(בקבוקים, עיתונים, קרטונים, בטריות)

9- כמיליון ציפורי מים מאה אלף יונקים ימיים ואין ספור דגים מתים מדי שנה מ :

א- פסולת פלסטיק

ב- פסולת נייר

ג- פסולת שמושלכת מהאוניות.

10-- אמרו חרוז למלה פסולת

(סולת, שבולת)

11- לאן מגיע הפסולת שלנו?

א- לחברת המחזור הלאומית

ב- למזבלות ולאתרי הטמנה

ג- למזבלות ולגבעות הזבל

12- תנו דוגמא לשימוש חוזר בחומרים.

(להכין מחזיק לעפרונות מגליל נייר טואלט)

13- הציעו שלוש דרכים להפחתת הזבל בעולם.

(לקנות פחות, להשתמש במוצרים רב פעמיים, למחזר, להשתמש שימוש חוזר בחומרים)

14- "אמנר" הוא שמה של :

א- המועצה לאיכות הסביבה

ב- עמותת ששמה לה למטרה להפסיק לכתוב על נייר ולהשתמש בלוחות

מחיקים בלבד

ג- חברה בארץ בתחום איסוף למחזור של נייר, קרטון, פלסטיק וחומרים אחרים.

15- אמרו חרוז למלה זבל-

(אבל, חבל)

16-מדוע צריך לזרוק סוללות ישנות לחוד ולא עם שאר הזבל?

(בגלל ש סוללות מכילות רעלים המזיקים לסביבה)

17--מהי פסולת אורגנית?

א- סוג של אשפה, שמקורה על פי רוב בצמחים או בחיות.

ב- סוג של אשפה אשר עברה תהליך אורגניזציה.

ג- ההיפך מפסולת ביתית, פסולת של ארגונים גדולים.

18- כמה שנים לוקח למוצר קלקר שנזרק להתכלות?

א- 1,000,000 שנים

ב- 10 שנים

ג- קלקר אינו מתכלה באופן טבע.

19- כמה שנים לוקח לזכוכית שנזרקה להתכלות?

א- 100 שנים

ב- שנה

ג- 1,000,000 שנים

20- כמה זמן לוקח לאשפה אורגנית להתכלות?

א- אשפה אורגנית אינה מתכלה

ב- כחודש

ג- 3,000 שנים

21= כמה זמן לוקח לפחית שימורים שנזרקה להתכלות?

א- 100 שנים

ב- בין שנתיים לשלוש

ג- 15 שנים

22- כמה זמן לוקח לחיתול חד פעמי להתכלות?

א- 1,000,000 שנים

ב- בין 500 ל 1,000 שנים

ג- 200 שנים

23- כמה זמן לוקח למוצרי עור להתכלות?

א- שנה

ב- 500 שנים

ג- 50 שנה

24- כמה זמן לוקח למוצרי נייר וקרטון שנזרקו להתכלות?

א- 500 שנים

ב- 5 שנים

ג- מספר חודשים

25- כמה זמן לוקח למוצרי עץ צבוע שנזרקו להתכלות?

א- 13 שנים

ב- עץ אינו מתכלה

ג- 200 שנים

26- כמה זמן לוקח לפחית אלומיניום שנזרקה להתכלות?

א- 100 שנים

ב- בין 200 ל500 שנים

ג- שנתיים

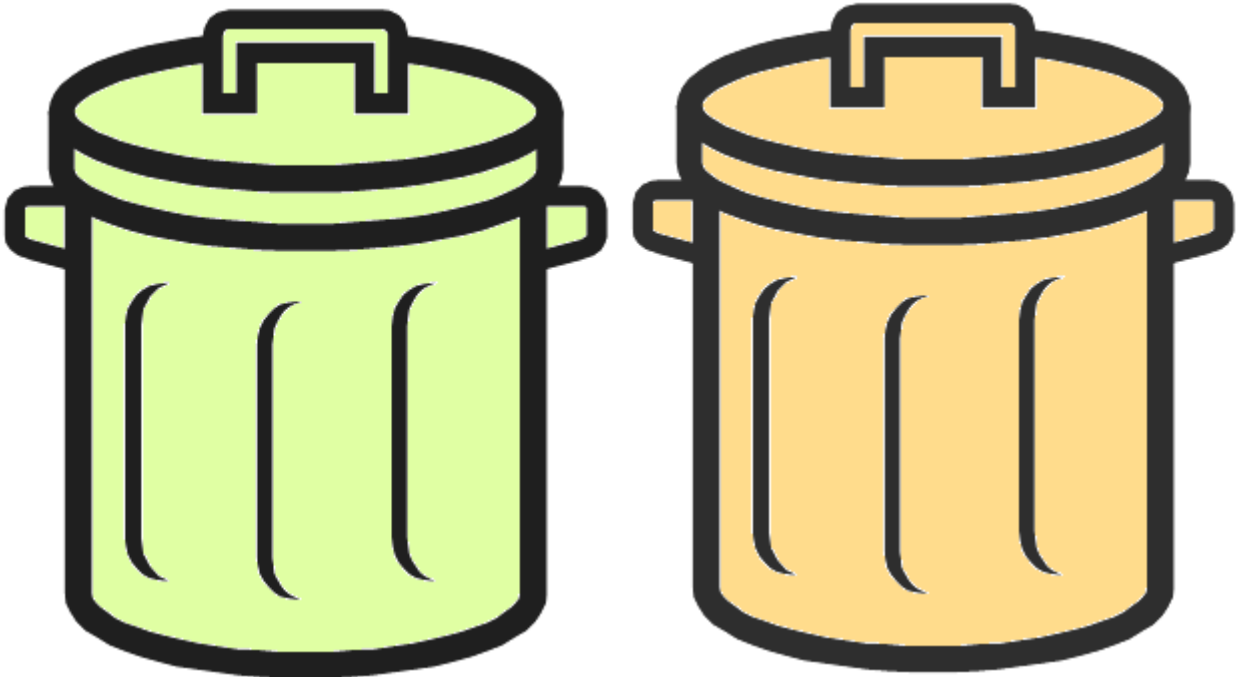
27- כמה זמן לוקח לבקבוק פלסטיק שנזרק להתכלות?

א- מיליון שנים

ב- בין 100 ל200 שנים

ג- בין 500 ל1000 שנים

פחים לגזירה 30-20 מכל צבע

גון כמה שנים הפסולת אגב?

פחית ש'מורים

100

מוצרי עור

50

עץ צבוע

13

נייר וקרטון

מספר חוזשי (ס'ק) דבר אורגני

כחוצים (ס'ק)

זכוכית	דבר-אורגני	נייר וקרטון	קירק	עץ צבוע	100% עור
100% עור	פחית אלומיניום	זכוכית	חמיר חד-פעמי	בקבוי פלסטיק	פחית ש'מורים
נייר וקרטון	עץ צבוע	קירק	פחית אלומיניום	100% עור	זכוכית
דבר-אורגני	בקבוי פלסטיק	פחית ש'מורים	חמיר חד-פעמי	נייר וקרטון	דבר-אורגני
בקבוי פלסטיק	נייר וקרטון	דבר-אורגני	עץ צבוע	פחית ש'מורים	פחית אלומיניום

קדקד איני אתפנה באופן טקע!

זכוכית

1,000,000

בקבוי פלסטיק

500-1000 (750)

חיתוי חד-פעמי

500

פחית אלומיניום

200-500 (350)

